

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ЩОДЕННІ 5» ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ СЛОВЕСНОСТІ У 3 КЛАСІ»**

Виконала: здобувачка другого
(магістерського) рівня вищої освіти
PO2-M22z групи
спеціальності 013 Початкова освіта
Плющ Юлія Анатоліївна

Керівник:
Городиська Оксана Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, старший
викладач кафедри іноземних мов

Рецензент:
Гудима Наталія Василівна
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик
початкової освіти

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА ЗАСОБАМИ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ «ЩОДЕННІ 5» НА УРОКАХ СЛОВЕСНОСТІ.....	7
1.1. Сутність поняття «творча особистість»	7
1.2. Умови формування творчої особистості молодшого школяра	11
1.3. «Щоденні 5» як засіб формування творчої особистості на уроках словесності.....	14
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА ЗАСОБАМИ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ «ЩОДЕННІ 5» НА УРОКАХ СЛОВЕСНОСТІ У 3 КЛАСІ.....	22
2.1. Стан досліджуваної проблеми у практиці шкільного навчання	22
2.2. Дослідно-експериментальна робота з формування творчої особистості молодшого школяра засобами методичної системи «Щоденні 5» на уроках словесності у 3 класі	41
2.3. Результати дослідно-експериментальної роботи.....	56
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63

ВСТУП

Актуальність дослідження. Питання розвитку творчої особистості учнів у різні часи цікавило не тільки видатних педагогів, а й дослідників, мислителів, філософів та науковців. І сьогодні проблема творчості є однією з найактуальніших в освіті. Розкриття особливостей творчих здібностей та вивчення умов їх формування визначається, насамперед, потребою практики. Тому з перших років шкільного навчання значна увага має приділятися не лише засвоєнню учнями знань, а й розвитку їхніх здібностей.

У реформуванні української системи освіти, особливо початкової, важливим є пошук методик, адекватних сучасним цілям і завданням, що знайшло своє відображення в концепції «Нової української школи» (2017). Вивчення продуктивних здобутків і досвіду зарубіжних освітніх систем у цій галузі та впровадження їх в освітній процес допоможе ефективно розбудовувати Нову українську школу. Ми зупинимося на досвіді Канади щодо технологічного забезпечення освітнього процесу в початковій школі. Варто зауважити, що на першому місці у цій системі – підготовка дитини до життя. Навчальний процес розглядається, як саме життя, що ґрунтується на суб'єктності школяра. Відповідно до Державного стандарту початкової освіти (2017), читацькі й мовленнєві компетентності виокремлено в групу ключових компетентностей.

Аналізуючи такі документи, як Концепція «Нова українська школа», Державний стандарт початкової освіти, навчальні програми та підручники, можна сказати, що вони ставлять перед нами завдання формувати учнів, здатних самостійно мислити, приймати сміливі і нестандартні рішення, творчо ставитись до праці. Тільки реалізуючи ці вимоги, ми зможемо сформувати творчу особистість кожного учня.

Питання формування творчої особистості розглядаються в дослідженнях Б. Ананьєва, Ю. Бабанського, І. Беха, Г. Айзенка, А. Маслоу, К. Роджерса, Д. Шеренберга, В. Андреев, Г. Костюк та ін.

Формування та розвиток творчої особистості учнів є одним із найактуальніших завдань сучасної української системи освіти. Розвиток і виховання компетентних і талановитих дітей відповідає потребі у формуванні творчого потенціалу демократичного суспільства та забезпечує можливість для інтенсивного соціального і наукового прогресу, подальшого розвитку наукової, культурної та інших передових галузей.

Формування творчої особистості молодшого школяра є однією з найважливіших проблем сучасної української початкової школи. Розвиток творчих учнів вимагає впровадження в освітній процес активних форм і методів навчання, які значною мірою сприяють формуванню у дітей мислення, проблемної свідомості, уяви та фантазії.

Студіювання наукових праць засвідчує, що проблемами розвитку творчої особистості займалися багато українських і зарубіжних науковців саме в рамках освіти Канади. Їх цікавив компаративний аналіз їх освіти з освітою світовою. Значний інтерес становлять напрацювання В. Хорошилової (загальноосвітні школи Канади), Л. Карпинської, Г. Воронки, І. Гушлевської (формування професійної майстерності майбутніх учителів), Майкла Фуллана (дослідження вищої освіти Канади). Однак проблема, що розкриває особливості навчання учнів початкових шкіл Канади, а саме технологія Daily 5 (Щоденні 5) не була на достатньому рівні досліджена. Ця технологія ґрунтується на діяльнісному підході. Учні включаються в щоденну роботу, що виконують упродовж дня. Технологія Daily 5 включає в себе п'ять видів діяльності: читання для себе, читання для когось, слухання, робота зі словами, письмо для себе. Кожен із цих видів роботи учні мають виконати впродовж дня. Як засвідчує компаративний аналіз, зроблений Дж.Лаенз, лише 20% учнів початкової школи України готові до таких видів діяльності [12]. Тому ця проблема є актуальною у теорії та має практичну значимість.

Отже, потреба виховувати творчу, освічену, культурну особистість, здатну висловлювати свої думки оригінально, креативно, мислити творчо, діяти впевнено в різних ситуаціях, а також недостатність методичних розробок

в межах новітньої технології «Щоденні 5» зумовили вибір теми наукового дослідження.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати і розробити систему роботи з формування творчої особистості молодшого школяра на уроках словесності засобами технології «Щоденні 5».

Завдання:

1. Проаналізувати психолого-педагогічну та методичну літературу та з'ясувати сутність поняття «творча особистість».

2. Встановити психолого-педагогічні та методичні умови формування творчої особистості.

3. Визначити особливості системи «Щоденні 5» як засобу формування творчої особистості молодшого школяра.

4. Дослідити навчальні програми і підручники, досвід роботи вчителів з теми дослідження.

5. Розробити систему роботи з формування творчої особистості молодшого школяра на уроках словесності засобами технології «Щоденні 5» та експериментально перевірити її ефективність

Об'єкт дослідження - процес формування творчої особистості молодшого школяра на уроках словесності.

Предмет дослідження – система роботи з формування творчої особистості молодшого школяра на уроках словесності засобами технології «Щоденні 5».

Гіпотеза: формування творчої особистості третьокласників на уроках словесності буде ефективним за таких умов:

- 1) поетапного формування творчої особистості;
- 2) урахування якостей і компонентів творчої особистості;
- 3) отримання психолого-педагогічних умов формування творчої особистості молодшого школяра;
- 4) систематичного застосування інноваційної технології «Щоденні 5».

Методи дослідження: У ході дослідження було використано такі методи: теоретичні (розгляд психолого-педагогічних джерел щодо вивчення й узагальнення стану досліджуваної проблеми, різних точок зору, окреслення власних позицій із проблеми); емпіричні (спостереження за навчальним процесом, вивчення досвіду роботи вчителів, анкетування, тестування, педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний), математичні методи кількісної обробки даних).

Експериментальна база дослідження: Експериментальне дослідження проводилось на базі Кам'янець-Подільської спеціальної школи Хмельницької обласної ради Хмельницької області.

Апробація роботи. Положення і результати дослідження представлено на низці міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференціях; експериментальному дослідженні на базі закладу освіти та обговорено на засіданнях кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2022-2023 н.р. і 2023-2024 н.р.).

Опубліковано наукову розвідку «Технологія «Щоденні 5» як засіб формування мовної особистості молодшого школяра на уроках мовно-літературної освітньої галузі» у збірнику наукових праць студентів і магістрантів педагогічного факультету К-ПНУ (Випуск ХІХ. 2023. С. 146-150).

Практичне значення – результати роботи можуть бути використані вчителями початкових класів на уроках мовно-літературної освітньої галузі в 3 класі для формування творчої особистості молодшого школяра.

Структура кваліфікаційної роботи: дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, що містить 72 джерела. Загальний обсяг роботи становить 70 сторінок.

ВИСНОВКИ

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що «творча особистість» – це людина, яка охоплює творчий діапазон дій, від нестандартних рішень простих завдань до нових реалізацій унікальних потенціалів у певній галузі, а також цілеспрямованість, здатність до продовження, сміливе мислення. Це людина з певним переліком якостей, таких як здатність бачити далі того, що бачать ті, хто пішов раніше. Також дуже важливо відзначити, що «творча особистість» – поняття динамічне, а тому потребує формування та розвитку з використанням ефективних шляхів і засобів, які стимулюють творчу активність дитини.

Розвиток творчої особистості вимагає впровадження в освітню практику гуманістичних принципів освіти, в яких особистість – потреби, інтереси і здібності учня – ставиться в центр освітнього процесу. З метою розвитку творчої особистості учнів відповідно до концепції нової української школи, державних стандартів початкової загальної освіти, навчальних програм і підручників необхідно використовувати методи і прийоми, які активізують пізнавальну та емоційну сферу учнів, залучають їх до діалогу з текстами та допомагають самовиражатися у творчій діяльності.

Аналізуючи науково-методичні джерела, передовий педагогічний досвід, можна сказати, що з метою формування творчої особистості ефективним і доцільним, на нашу думку, буде використання інноваційної методичної системи «Щоденні 5». Адже розробок з даної системи майже не існує в сучасній українській школі, тому їх запровадження і введення в освіту є дуже актуальним. Можемо зауважити, що використання цієї технології у процесі навчання сприятиме розвитку самостійності, креативності, уміння мислити нестандартно, кращому засвоєнню навчальної інформації та формуванню творчої особистості молодшого школяра.

Використання методик «Щоденні 5» у повсякденній роботі може допомогти учням розвинути вміння працювати самостійно, робити власний

вибір, висловлювати, аналізувати та глибоко осмислювати власні ідеї щодо певної проблеми чи питання. Самостійна діяльність стимулює потребу оцінювати власні сили, шукати взаємодії з учителями та учнями, звертатися за порадою, підтримкою та допомогою.

Одна із таких інноваційних технологій – Daily 5. Вона передбачає виховання у дітей під час роботи довіри і поваги, сприяє розвитку командної роботи, надає можливість вибору кожному, розвиває в учнів відповідальність, сприяє розвитку розумової діяльності.

Розроблена система роботи з формування творчої особистості на уроках словесності в 3 класі засобами методики «Щоденні 5» передбачає поетапність, що відбивається на змісті діяльності. На кожному з етапів увага приділяється певним якостям і компонентам творчої особистості (допитливість, пізнавальний інтерес, сміливість, готовність до ризику, самостійність, ініціативність, впевненість у власних силах і здібностях, працелюбність, емоційна активність і рішучість), що формуються в результаті роботи. При цьому важливим є урахування психолого-педагогічних умов формування творчої особистості, зокрема урахування вікових та індивідуальних особливостей школярів, створення відповідного освітнього середовища, застосування інноваційних методів і прийомів роботи.

У результаті проведеного експерименту ми побачили, що розроблена система роботи сприяє ефективному формуванню творчої особистості молодшого школяра, що свідчить про вірогідність висунутої гіпотези, досягнення мети дослідження і виконання усіх поставлених завдань.

Отже, аналіз наукових джерел і практичного досвіду вчителів відкриває нові перспективи у використанні новітніх технологій навчання задля забезпечення формування навичок читання та письма у молодших школярів.

Технологія «Щоденні 5» у процесі використання активності «Письмо для себе» сприяє зникненню проблем у написанні школярами письмових робіт, у вмінні висловлювати свої думку, обґрунтовувати її. У класах, які працюють за цією технологією, немає проблем із читанням, розумінням та

аналізом прочитаного, оскільки щоденні активності «Читання для себе» та «Читання для когось» спонукають учнів вдумливо читати, аналізувати, прислухатися до думки однокласників. «Робота зі словами» допомагає розширювати словниковий запас слів, розуміти їх значення, доречність використання у мовленні, відпрацьовує орфографічні навички.

«Слухання» сприяє розвитку вмінню уважно слухати й аналізувати почуте, робити власні висновки після прослуханого. Більш ефективною описана технологія стає за умови застосування інших інноваційних інструментів навчання.

Подальшої уваги дослідників потребує розширення кола завдань за кожною активністю технології «Щоденні 5» іншими цікавими та сучасними інструментами навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акопян А., Колосовська О.. Завдання на перевірку прочитаного під час застосування методичної системи «Щоденні 5». Початкова школа. 2019. № 11. С.14-16.
2. Андрієвський Б. Педагогічні аспекти сучасної початкової школи. Початкова школа. 2017. № 4. С. 3-4 9.
3. Антипець В. П. Розвиток творчих здібностей учнів початкових класів як основи креативної особистості. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2015. Вип. 125. С. 279-282.
4. Бех М. Особистісно орієнтовані технології навчання в початковій школі. Початкова школа. 2017. № 6. С. 36-40.
5. Біленко І. Початкова школа в контексті інноваційних освітніх змін : використання сучасних технологій, форм та методів у початковій освіті. Методист. 2017. № 2. С. 3-7.
6. Бойко О. Організація проектної діяльності в початкових класах. Сучасна школа України. 2017. № 1. С. 6-27.
7. Богданець-Білоskalенко Н., Шумейко Ю. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. Читання. Київ : Грамота, 2020. 160 с.
8. Богданець-Білоskalенко Н., Шумейко Ю. Українська мова та читання : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. Читання. Київ : Грамота, 2021. 160 с.
9. Бондар Ю. В. Розвиток творчої особистості молодшого школяра з використанням дискусійних інтерактивних технологій навчання. Wielokierunkowosc Jako Gwarancja Postępu Naukowego: kolekcja prac naukowych «ΛΟΓΟΣ» z materiałami Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji, 21 lutego 2020 r. Warszawa, Polska : Europejska platforma naukowa. 2020. (T. 2). С. 136–138.

10. Бондар Ю. В. Розвиток творчого потенціалу учнів молодшого шкільного віку на уроках української мови. Гуманітарний корпус : збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії (Київ, 8 листопада 2019 року). Вінниця : ТОВ «Твори». 2019. Випуск 29. С. 10–12.

11. Бублій О. А. Розвиток творчих здібностей учнів Нива знань. 2005. № 3. С. 30-32.

12. Вашуленко М.С., Васильківська Н.А., Дубовик С.Г. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019. 160 с.

13. Вашуленко О.В. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.

14. Вашуленко М.С., Васильківська Н.А., Дубовик С.Г. Українська мова та читання : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 168 с.

15. Вашуленко О.В. Українська мова та читання : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 168 с.

16. Відео-рекомендації Марини Пристінської – заступника директора НВК «Новопечерська школа». URL: [ed. era.com](http://ed.era.com)

17. Відео-рекомендації Оксани Хомич – вчителя початкових класів в НВК «Новопечерська школа» URL: <https://www.youtube.com/channel/UCmj5jBaNuwTLQg9Y6vh4kQg/about>

18. Голюк О.А., Родюк Н.Ю. Застосування наочності як засобу підвищення ефективності навчання в практиці початкової школи XIX століття. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. 2018. VI (71). Issue: 173. P. 7–10.

19. Гушлевська І.В. Зміна професійних функцій і ролі вчителя: вчитель як носій суспільних змін. Вісник післядипломної освіти: Збірник наукових

праць / Ред. кол.: В.В. Олійник (гол. ред.) та ін. Київ : Міленіум, 2006. Випуск 3. С. 65–72.

20. Дегтярьова В.Р. Розвиток творчих здібностей учнів шляхом використання ІКТ на уроках у початковій школі. Початкове навчання та виховання. 2017. № 10-11. С. 6-13.

21. Демченко О. П. Експлікація феномену соціальної обдарованості в контексті психолого-педагогічних досліджень. Людинознавчі студії: збірник наукових праць ДДПУ : Серія «Педагогіка». Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2015. С. 134 –145.

22. Демченко О. Підготовка майбутніх педагогів до використання театральної діяльності в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами: європейський контекст. Інклюзивна освіта як індивідуальна траєкторія особистісного зростання дитини з особливими освітніми потребами : збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 10-11 грудня 2020 р.). Вінниця, 2020. Випуск 3. С. 261–267.

23. Демченко О. Європейські орієнтири у підготовці майбутніх педагогів до використання театру в соціально-виховній роботі. Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : збірник матеріалів V Міжнародної науковопрактичної Інтернет-конференції (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 22-23 квітня 2021 р.) / за ред. О.А.Голюк ; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля, 2021. Вип. 10. С.467-471.

24. Демченко О. П. Свято як форма національного виховання молодших школярів: технологічний аспект. Проблеми українського національного виховання : збірник наукових праць / за ред. Н. Скотної, М. Чепіль. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім.І.Франка, 2013. С.261-272.

25. Демченко І. І. Творчий розвиток учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва. Київ, 2009. 218 с.
26. Демченко О.П. Виховні ситуації в особистісно зорієнтованому просторі початкової школи : монографія. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 416 с.
27. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://mon.gov.ua>.
28. Державний стандарт початкової освіти. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1–2 класи. Київ : ТД «Освіта-центр+». 2018. С. 93.
29. Захарійчук М. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. Українська мова. Київ : Грамота, 2020. 160 с.
30. Захарійчук М. Українська мова та читання : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. Українська мова. Київ : Грамота, 2021. 160 с.
31. Ісаєва О.О. Про сучасного читача: що відбувається з книгою на сучасному етапі. Шкільна бібліотека. 2014. № 3. С. 13–17.
32. Іщенко Н.В., Гордієнко Т.В. Творчі здібності молодших школярів. Бердянськ : БДПУ, 2018. Ч. 1. с. 134-136.
33. Іщенко Н.М. Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках літературного читання. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. С. 92- 94.
34. Казьмірчук Н., Василенко О. Соціально-виховний потенціал театралізованої діяльності. Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля, 2021. Вип. 10. С. 497-500.
35. Калініченко Л. О. Савченко про роль методу порівняння у формуванні творчого мислення в учнів початкової школи (1960-1970-ті роки). Початкова школа. 2017. № 6. С. 45-46.

36. Калошин В.Ф., Гоменюк Д.В., Сушенцева Л.Л. Розвиток творчості учнів : методичний посібник. Харків : Основа, 2008. Вип. 8 (68). 112 с.

37. Карпинська Л.О. Сутність та зміст сучасних підходів до формування вчителя-майстра в системі вищої педагогічної освіти Канади кінця ХХ початку ХХІ століття. Наука і освіта: Науково-практичний журнал ПНЦ АПН України. Одеса, 2004. № 4–5. С. 133–137.

38. Ковальова А. Розвиток творчої особистості молодшого школяра в умовах компетентнісно орієнтованої освіти. Початкова школа. 2018. № 2. С.1-3.

39. Комарівська Н. Розвиток творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку засобами літературної загадки. Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті європейських освітніх стратегій: Збірник матеріалів науково-практичної конференції. Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2014. Вип. 3. С.229-233.

40. Коновальчук М.В., Обломієва К.В. Роль творчого вчителя у розвитку обдарованості молодшого школяра URL: visnyk.chnpri.edu.ua/?wpfb_dl=1964

41. Концепція «Нова українська школа». URL: <http://mon.gov.ua>.

42. Коряченко Л. Друг – твоє дзеркало. Початкова школа. 2018. № 4. С.47.

43. Косик В.М., Литвинова С.Г., Мельник О.М. Використання електронних освітніх ігрових ресурсів у навчально-виховному процесі початкової школи : методичні рекомендації. Методист. 2017. № 4. С. 25-59.

44. Кравцова І.А., Руденко В.І. Використання ігрових технологій на уроках літературного читання в 3 класі як засіб формування творчих здібностей молодших школярів: [методичний посібник]. Кривий Ріг : КДПУ, 2016. 99 с.

45. Кравцова І.А., Загороднюк О.Г. Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобом використання творчих вправ на уроках читання: [методичний посібник]. Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ» КПІ, 2014. 71с.

46. Лаенз Дж. Система професійної підготовки вчителів у Канаді. Освіта і управління. 2007. Т. 1. Ч. 4. – С. 163–169.

47. Медведєва Н. Виявлення творчого потенціалу. Стратегії реалізації задуму. Психолог. 2006. № 40. С. 12–15.

48. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. Київ, 2016. С. 5.

49. Нова українська школа: poradnik для вчителя. Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

50. Пеняєв С. Концепція НУШ (нової української школи) : чому варто допрацювати. Сучасна школа України. 2017. № 5. С. 51-58.

Підгурська В., Кожухівська Т. Використання технології "Щоденні 5" як засіб розвитку читацької компетентності здобувачів початкової освіти // Специфіка фахової підготовки майбутніх учителів на засадах компетентнісного підходу : досвід, реалії, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції (29 листопада 2022 року) / за заг. ред. І. Голубовської. Житомир, 2023. С. 9-12.

51. Пристінська М. Хочеш змін? Дій! URL: <http://svitlanagalata.blogspot.com/2018/01/blog-post.html>

52. Пруняк В.В., Морозевич О.А. Розвиток творчих літературних здібностей учнів 3 класу: [методичний посібник]. Кривий Ріг : КДПУ, 2015. 70 с.

53. Рудічева Н. Питання музично - естетичного виховання молоді у спадщині вітчизняних педагогів. Засоби навчання та науково-дослідницькі роботи: Збірник наукових праць. Харків : ХНПУ, 2009. Вип. 23. С. 116-124.

54. Савченко О. Методичні рекомендації до впровадження програми з літературного читання у 3 класі. Початкова школа. 2020. № 9. С.7-14.

55. Савченко О.Я. Українська мова та читання : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 160 с.

56. Сайт Мала сторінка. URL: <https://mala.storinka.org/?fbclid=IwAR1WvN89UyMxjnKRkWUnSWbratXvkJQbWzD4xRK4PIfFOgP3zp979dl8MI>
57. Сайт Мега Знайка. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.megaznaika.com.ua/>
58. Сиромятнікова Ю. Урок літературного читання у 3-4 класах із використанням методів критичного мислення. Початкова школа. 2020. № 5-6. С. 11-13.
59. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості вчителя: [навч. посіб]. Київ : ІСДОУ, 2006. 112 с.
60. Студія онлайн-освіти Educational Era [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: <https://www.ed-era.com/>
61. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>
62. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Shiyana.pdf>
63. Хомич О.О. Особливості навчання учнів початкових шкіл Канади. Молодий вчений. 2017. № 11 (51). С. 460–465.
64. Цимбалару А. Всеукраїнський експеримент як невід'ємний складник прогресивних змін в системі початкової освіти. Початкова школа. 2017. № 6. С. 1-4.
65. Цуркан Н. Розвиток творчої особистості молодшого школяра в умовах модернізації початкової освіти. Початкова школа. 2017. № 3. С. 57-58.
66. Якою буде нова українська школа : 9 ключових ідей нової української школи, Сучасне освітнє середовище, 10 ключових компетентностей нової

української школи, Які зміни чекають на старшокласників. Школа. 2017. № 2. С. 2-13.

67. III серпневий інтернет-марафон «Сучасні методи розвитку мовлення і навчання читанню в початковій школі» Марина Пристінська – заступник директора НВК «Новопечерська школа». URL: <http://www.edustartup.com.ua/>.

68. Allington Richard L., and Patricia M. Cunningham. 2007. Schools That Work: Where All Children Read and Write. 3rd ed. Boston, MA: Allyn & Bacon.

69. Carr John. The imagination and the Primary School Child // Creativity and the Arts in Primary School. Discussion Documents and Proceedings of the Consultative Conference on Education. 2009, P. 99-106.

70. The CAFÉ book: engaging all students in daily literacy assessment and instruction / Gail Boushey and Joan Moser. LB1576.B533 2009 372.6'046 – dc22.

71. The daily 5: fostering literacy independence in the elementary grades / Gail Boushey and Joan Moser, «the 2 Sisters». Second edition, 2014.

72. Young Jon. Systems of Educating Teachers: Case Studies in the Governance of Initial Teacher Education. Canadian Journal of Educational Administration and Policy. 2004. V. 32. P. 10–16.